

hederne har overblik over, hvilke restriktioner der er lagt på de enkelte ejendomme.

Hvis der ikke er et rimeligt overblik, kan hverken myndigheder eller ejere forholde sig til fredninger og planer, og man risikerer bare endnu flere modstridende indskrænkninger på samme areal. Det kunne derfor være interessant at høre, om man f.eks. i Miljøministeriet har et kort eller et computerprogram, som for enhver ejendom kan vise samtlige planer, fredninger, generelle reguleringer, projekterede veje eller byggerier, rådighedsindskrænkninger osv., som berører ejendommen. Og hvis man ikke har sådan en mulighed, hvordan afgør man så, om der er et behov for at indføre yderligere fredninger, generelle reguleringer eller beskyttelse af naturtyper? Og hvordan kan den enkelte her vide, hvilke restriktioner han er underlagt, og som han i øvrigt sikkert vil blive straffet for at overtræde? Og hvordan skulle ejeren vide, hvilke indskrænkninger der er på ejendommen, for der er jo masser af restriktioner, som aldrig bliver meddelt ejeren?

En af de ting, som også giver masser af problemer, er, at ejerne er sat helt uden for indflydelse på, hvad der sker med deres ejendom. Derfor er et af de bedste eksempler på miljøpolitisk planlægning, som omfatter privat ejendom, naturskovstrategi. Her har skovejere kunnet indgå frivillige aftaler om at udlægge et eller andet stykke skov som urørt mod erstatning. Hvis ejeren ikke havde været tilfreds med erstatningens størrelse, var der bare ikke blevet indgået nogen aftale. Hvis det samme princip kunne gælde på andre områder, tror jeg, at mange konflikter ville blive undgået.

Et emne, som jeg ikke tror at andre har nævnt her i dag, og som også jeg mener er vigtigt, er hele spørgsmålet om de restriktioner og økonomiske byrder, der følger i kølvandet på projektering af offentlige anlægsprojekter.

Folketinget bemyndiger indimellem trafikministeren til at projektere en vej, en togstrækning eller anden given linjeføring. Stregerne på kortet går naturligvis tværs over en række ejendomme, hen over marker, gennem haver og huse. Men det er desværre nødvendigt for at sikre en ordentlig udvikling af landets infrastruktur. Nogle må bøde for det. Når så vejen eller togstrækningen bliver anlagt, vil der selvfølgelig ske ekspropriering mod fuld erstatning.

Men spørgsmålet er, hvor lang tid der må gå, fra projekteringsloven bliver vedtaget, til projektet skal udføres eller endeligt opgives. Skal

grundejerne tåle at leve med en projekteret vej tværs gennem dagligstuen i 10, 15 eller 20 år? Det synes jeg i hvert fald ikke. Jeg kender til flere eksempler, hvor ejerne i 30 år har måttet leve med uvisheden om, hvorvidt et vejprojekt tværs igennem dagligstuen blev en realitet, og samtidig i 30 år har været afskåret fra at sælge ejendommen til en rimelig pris, uden at der har været mulighed for at få erstatning for værditabet.

Det er efterhånden flere år siden, jeg første gang har rejst problemet over for trafikministeren, men først her til morgen fik jeg et rimeligt svar. Justitsministeriet erkender i dette svar, at det kan være i strid med den europæiske menneskeretskonvention, at motorvejsprojekter og andre større projekter i længere tid rammer en ejendom, uden at der træffes endelig beslutning om projektets opgivelse eller gennemførelse.

Jeg vil gerne have justitsministerens svar på, om det ikke på den baggrund bør være en fast rutine at støtte, at offentlige planlægninger tages op til vurdering måske hvert femte eller tiende år, hvis ikke der er taget endelig stilling til et projekts gennemførelse eller endelige opgivelse. Så kan man vurdere, om der er grund til at holde fast i de projekter, som er så belastende for utrolig mange mennesker.

Afslutningsvis vil jeg gerne igen takke for redegørelsen og sige, at jeg synes, det er vigtigt, vi har haft en debat som den i dag, men at det ikke er nok, at det bliver ved debatten og redegørelsen. Der er nogle områder, hvor det er nødvendigt, at der skrives til handling.

Ole Donner (DF):

Vi har i Dansk Folkeparti læst redegørelse nr. 8 med stor interesse, og vi er generelt meget kritiske over for det indhold, der er i redegørelsen.

Vedrørende grundlovens § 72, forvaltningsmyndighedernes adgang til privat ejendom uden retskendelse, kan jeg sige, at Dansk Folkeparti går grundlæggende ind for en efterlevelse af grundlovens regler og vil værne om de rettigheder, der gives danskerne i kraft af regler om den private ejendomsrets beskyttelse. Boligens ukrænkelighed er en rettighed, der bør værnes om, og Dansk Folkeparti ser med bekymring på den tiltagende anvendelse af forvaltningsmyndighedernes adgang til indgreb uden retskendelse.

Dansk Folkeparti har bemærket, at den tiltagende anvendelse af love m.v., der giver forvaltningsmyndighederne adgang til kontrol